

Jozef Urban (29. 11. 1964 – 28. 4. 1999) debutoval v roku 1985 vo vydavateľstve Slovenský spisovateľ básnickou zbierkou **Malý zúrivý Robinson**.

V posledných rokoch vo vydavateľstve Slovenský spisovateľ vyšli tieto Urbanove knižky:

zbierka piesňových textov *Voda, čo nás drží nad vodou* (2000), básnická zbierka *Dnes nie je Mikuláša* (2001), ktorú napísal ako devätnásťročný,

úvahy a reportáže z rokov 1997 – 1999 *Blízko, ale čoraz ďalej* (2001).

Esejistická knižka pre začínajúcich autorov *Utrpenie mladého poeta* s podtitulom „kapitolky o básničkách“ vychádza pre veľký úspech v ďalšom vydaní.

„Nemá zmysel pokúšať sa o definíciu talentu, a zvlášť nie básnického. Kým napríklad každý uzná, že človek bez hudobného sluchu ťažko môže byť talentovaný muzikant, na poéziu nijaký ekvivalent hudobného sluchu netreba – stačí predsa papier, pero a chuť čosi vytvoriť. Oproti prepracovaným kánonom hudby, výtvarného umenia, ale i drámy či prózy stoja akési básničky. Čo už môže byť také ťažké na zliepaní niekoľkých riadkov dokopy?“

JOZEF URBAN Malý zúrivý Robinson

JOZEF URBAN

Malý zúrivý Robinson

SLOVENSKÝ SPISOVATEĽ

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Andreja Plávku 12, 813 67 Bratislava 1
E-mail: slovspis@slovspis.sk
Editorka a zodpovedná redaktorka Anna Blahová
Číslo publikácie 4712, Vydanie druhé
Vytlačila Svornosť, a. s., Bratislava

VŠETKO JE INAK

*„Bylo tu všechno co se nám zdá
Jenom ten já jsem nebyl já“*

Josef Kajnar

© Jozef Urban, dedičia 1985, 2002
Cover Design © Dušan Grečner 2002

ISBN 80-220-1137-1

RÁNO POSKLADANÝCH SLNEČNÍKOV

Prší
už od včerajška prší
Kolotoč stojí vrkoče mu moknú
Prváčik v byte na prízemí
rozpráva o ňom zahmlenému oknu
Preč sú tie časy keď som nemal drobné
na novú radosť z ďalších jázd
Tak úbohé sú naše peňaženky
keď na lunapark padá dážď
a dážď

Strelnica skrýva ruže pod viečkom
Dnes ho už neodklopí
Môcť si tak občas šliapnuť do blata
a ako korálky tam nechať svoje stopy
Môcť sa tak nechať večne klamať
skrivenou puškou blufom lotérie
Lunapark pestrý podvodník
už neožije dnes už neožije

Vstávajú stánky na cukrovú vatú
aj dievča ktoré deťom dáva lístky
Prečo je náš ten pozlátkový svet
a prečo je nám taký blízky?

Autíčka s trochu smutným pohľadom
 poznali toľko detskej samoty
 Zvonková dráha odpočíva
 zvlnená ako naše životy

Je ráno poskladaných slnečníkov
 podobných nášmu stratenému úžasu
 Je ráno skrípt a výkazov a mincí
 a básnikov čo nie sú chorí na krásu
 Je ráno dievčat v neutrálnych šatách
 je ráno boj a ráno zášť
 je ráno prázdnych lunaparkov
 Je neskutočne dlhý dlhý dážď

KOŠICE

Mesto jesení a kaluží a dymu
 mesto sôch
 ktorým sme posielali bozky
 v treskúcich zimách
 mesto ryšavých madon
 tajuplných až krása
 mesto nočných chodcov
 okradnutých o teplo rodinného radiátora
 a predsa šťastných
 mesto hľadani a úkrytov
 mesto prvých alkoholov prvých cigariet
 a prvých naozajstných dievčenských prs
 mesto morbidných básní
 rozvírených okolo zneuznaných géniov
 mesto televízorov a hádok
 a všetkého čo som vskutku miloval
 mesto návratov so strniskom na brade

mesto všetkého
 čo za niečo stálo

PRVÝ VÁŽNY ZÁCHVAT SENTIMENTALITY

Prechádzam sa
svojím zadymeným mestom
a som hrdý
a je mi do plaču
ako dievčaťu čo nedávno
prišlo o poctivosť

Niečo sa stalo
niečo tragické a prirodzené
Už i ja mám naozajstné
spomienky

VÁHANIE

V mlčiach oknách píšu ľudia básne
o meste plnom úkladov a lásky
Mesto je veľká neskutočná kniha
a čosi ako váhanie jej padá na obrázky
Váhanie žien kam zajtra skryjú tvár
váhanie mužov pre koho tu žijú
váhanie detí čoho sa viac báf
váhanie slov pre mŕtvu fantáziu
Pôjdeme parkom starcov parkom detí
a nakreslia nám čomu veria oni
Pôjdeme cestou bezrukých a slepých
pôjdeme tmou čo sadá na záclony

Do akých okien vložíš svoje oči?
Pre aké básne žiť a umierať?
Váhanie dvoch čo majú iba seba

Váhanie detí čoho sa viac báf

KOSENIE

Dnes umierajú moje dlhé vlasy
 labutiu pieseň počuť v prievane
 Včerajšiu trávu prežívajú kravy
 ale zem tá tu zostane
 Padajú vlasy dlážka nechápe
 padajú pádom samovrahov z mrakodrapu
 Budú tu mlčať kým ich nezametú
 alebo kým ich nepošliapu
 Vietor hrá svoje fúgy na dverách
 Slečna je mladý nežný kat
 Rozsudok nechce vedieť kto som
 čo nenávidím ani čo mám rád
 Vstreknú mi za krk dušu z mŕtvych kvetov
 slečna sa skloní ako šibenica
 uprace vlasy nič sa nestalo
 Má do zúfania bezstarostné líca

Viem koľko ľudí spadlo z mrakodrapov
 koľko ich ešte nezmyselne padá
 Viem koľko básní ešte vymenia
 za idyly a za mikáda

Vietor hrá svoje fúgy na dverách
 labutiu pieseň nikto nepočúva

Včerajšiu trávu prežívajú kravy
 ale zem trvá

BALADA O ODSTÁVAJÚCICH UŠIACH

Akoby vtáci odlietali
Akoby mizli ideály

Keď si bol malý
všetci sa ti smiali
A ktosi vravel neplač maličký
raz možno budeš písať básničky
každý je krásny tým čo vie
ži tak ako sa sluší
a nevšimnú si tvoje uši

Akoby vtáci odlietali
Už nie si taký celkom malý
Učíš sa žiť
a učíš sa aj niečo iné
Tvoj život zo dňa na deň plynie
tak ako sa to sluší

No ešte stále hoci nie si malý
akoby vtáci odlietali
na krídlach tvojich uší

ŠKRIATKOVIA

Škriatkovia skončia ples a zhynú
na lúke kde sme zahodili leporelá
Až umrie hudba z prvej rozprávky
poďakujte jej že tak pekne znela

Rozprávka tisíc druhej noci
o popravenej krásnej Šahrazád
Kam som tak rýchlo utekal a prečo
Zomiera hudba ktorú som mal rád

Škriatkovia skončia ples a zhynú
V záhradkách budú krčif drobné čelá
Umrela hudba z prvej rozprávky
Poďakujte jej že tak pekne znela

GULKA

Lesk očarených pohľadov
 nepozná kamaráta
 Bola len obyčajná sklená
 no mne sa zdala zlatá

Nechci sa pýtať či čas ozaj letí
 Iba si spomeň ako kradnú deti

Dnes už sme veľkí udychčaní
 Ktovie či práve na tom záleží
 Ale až teraz cítim v dlani
 horúce guľky
 z neodpustených krádeží

Nechci sa pýtať či čas ozaj letí
 prečo nám zobral
 ruky čo sa hrajú
 Iba si spomeň ako kradnú deti

a ako odpúšťajú

NA DUŠIČKY I

Ukradol som tetke v autobuse
 jeden kvet
 a doma si ho dám do vázy
 za svojich mŕtvych
 za tých pár básní čo boli také nádherné
 že zomreli skôr
 než sa narodili

NA DUŠIČKY II

V súmraku plávajú cintoríny
 traslavé malé mestá
 Pred rokom som tu nestál

Každý sa klania tejto zemi
 Hovorím niečo nemým
 Klamem

Ešte sme iní
 Ešte sme hravé deti
 a snažíme sa svietiť
 lebo nás desí to že
 zhasíname

SMUTNÝ KONIEC PRIATEĽOVHO ŠVAGRA

Našli ho na chate
 Povedali že sa otrávil
 lebo nezniesol
 rozvod

Celý mesiac sa nemusel
 s nikým hádať
 Spával sám

A zrazu mal more času
 rozmýšľať
 nad sebou

Našli ho na chate
 urozmýšľaného

PREDSTAVTE SI

(Johnovi Lennonovi)

Predstavte si
že by človek mohol byť slávny
a z očí by mu netrčal
strach
Predstavte si
že neexistuje
Dallas
Rím
New York
Belfast
Predstavte si
že naša energia
pulzuje v gitarách
celí šťastní hromžíme
na decibely
a vymieňame revolvery
za Double Fantasy
za tehly
za superfosfát
za reaktory
Predstavte si
že by ste mohli žiť
aj keď nedáte
autogram

predstavte si
kabriolety
namiesto nepriestrelných rolls-royceov
snežienky namiesto obesencov
Predstavte si
že vkľznete do zrkadla
bez jaziev
s oboma očami
ako ľudia
Predstavte si
že môžete pokojne čakať
na stanici
a pod nohami vám netiká
smrť
predstavte si
že priamky leteckých ciest
sa nelámu
predstavte si
to ticho v bankách

Predstavte si
že vám John vraví
Imagine

a táto báseň
že vôbec neexistuje

NABUDÚCE

Až nabudúce prídeš
 kúpim si nejakú roletu a stiahnem ju
 aby som nemusel opätovať úsmev
 náprotivnému balkónu
 plienkam
 zubom zahryznutým
 do lásky iných dvoch ľudí

SCHIZOFRENICKÉ BLUES

Ležíme dvaja
 posteľ je úzka
 no s ním sa na ňu ľahko pomestím
 Hrabal sa v básňach
 ja zasa v blúzkach
 a len on zažil chvíle bolesti
 Rozprával

Stíchal

Nechal ma myslieť
 Pre vlastný um som hrozne zložitý
 Bola si sladká
 bolo to kyslé
 a mierne sme si liezli na city

Urobil zo mňa
 klauna a blázna
 učil ma vidieť špinu v ľaliách

Ja som sa s tebou
 len slepo maznal
 Ja som ňa hýčkal on ňa
 zabíjal

VŠETKO JE INAK

I

Nostalgia už nemá ruky
zelené ako ráno
a moje najdlhšie prázdniny sa končia
unavené mlčaním
Krásne tajomné dievča v mini
sa opýta
čím tak vonia ten urazený chlapec
a nikto nepochopí
že minulosťou

II

Pri stole v rohu sedávajú
moje sny
a ja nevstanem
a nevezmem ich so sebou na izbu
nevezmem si bývalé lásky
v roztrasenej dvojexpozícii
pretože sa ich bojím
ešte viac než
budúcich

MOJA ZDRAVÁ DRZOSŤ

U FLEKŮ

Je taký čas byť človekom pijani pianissimo
Hodiny bijú malé k
Až kamsi domov zaznieva song roztopašných synov
zďaleka

Dievča sa slastne zavlní žeravé slnko zhasne
stehnami
a potom prídem na múdrosť že som si vcelku
vlastne
neznámy

Posledný večer útekov láska a sprosté slová
dospelých
Človek si krúti magnetku a nenachádza smer

Nechávam účes vybuchnúť a vlaky znásilňovať
tunely
Možno ma viac už nenájdeš a tak mi aspoň ver

VÁCLAVSKÉ NÁMESTIE

Po námestí idú dievčatá
s peknými nohami
a uprostred toľkej krásy je človek
viac sám

Tu chcel jeden básnik
vyvesiť svoje heslo
o svete v ktorom by neprekážal
ani dieťaťu

A ja
anonymný cudzinec
lížem pod múrom zmrzlinu
a chcel by som
prekážať aspoň niekomu

RUBÍN I

Bývajú tu večery poézie
a divadielko
Len ja som ešte na ničom takom nebol
aby som sa večer
v tmavých uličkách
kde si odkázaný sám na seba
nemusel báť

svojho vlastného osamoteného
mozgu

RUBÍN II

Utekám k tebe
 Utekám k tebe z tohto príjemného pekla
 od vína ktoré iskrí ako skrvavené jazero
 od bradatých bohémov a prefajčených motýľov
 od ruží v popolníkoch
 od cudzích lások a smutných klaunov
 s rukami priesvitnými ako zo silonu
 Utekám k tebe
 cez aureoly rozsvietených miest
 cez pohyblivé šály rýchlikov a riek
 cez stromy striekajúce do výšok
 cez prázdne poháre
 cez cudzí smiech ktorý tak často bolí
 Utekám k tebe
 ako som utekal vždy keď ma urobili osamoteným
 vždy keď sa ma pýtali čo vlastne chcem
 a ja som nevedel nič povedať
 vždy keď zostával sivý už len sneh
 ulice svietili ako výložky generálov
 a nikto to nevidel
 Utekám k tebe
 rytier smutnej postavy
 ktorému vzali už aj lopatky veterných mlynov
 aj napoly zdochnutého koňa

Utekám k tebe
 z tohto búrlivého slobodného mesta
 z jeho zrkadiel šalátov a kín
 z jeho pasáží sandálov a galérií
 z jeho plagátov nemocníc a vtákov
 z jeho diskoték stromov a stavieb
 z jeho rožkov lietadiel a košíkov
 z jeho melancholických večerov
 keď každý pokračuje vo svojom večnom sne
 tam kde včera prestal
 Utekám k tebe
 Ty o tom nevieš ako lampa nevie že svieti
 Utekám k tebe

DLABAČOV

Električka cengá-cinká
každú chvíľu odznova
Sobotňajšia nočná linka
Je to linka pudová

Pohár vína cengá-cinká
žiari ako nový kov
Rozhod' nôžky manekýnka
dlhé nôžky z módnikov

Ráno vstaneš nahá bosá
z perín ako z omylov
To čo bolo nestalo sa
To čo bolo stačilo

Zdvihni hlavu tvár si utri
vzplanutia sú nestále
Listujeme v cudzom vnútri
ako v módnom žurnále

Električka cengá-cinká
šťastná že je nedeľa
Je to živočíšna linka
bez začiatku bez cieľa

MALÁ STRANA

A každá bola krásna
Pozhasínané ako svetlá pod strechami
Ani sa často nenazdáme
a zostávame celkom celkom sami
Modravé ruže z lenivého dymu
už pohltalo premýšľavé ticho
a rušné triedy svetia ako prvé hlásky
ľúbostných akrostichov
Tu človek ráta svoje omyly
Svet vyznaní je zrazu veľmi ďaleký
Už nemá význam rozdeľovať viny
Len mŕtvi končia naveky

A každá bola krásna
Čo sme to chceli dnes už nevieme
Postaví dom či zobrať štepy jabloní
a zasadí ich do zeme?
Niečo som hľadal v dlhých pohľadoch
niečo som hľadal v stovkách bozkov
a našiel som to očarený Prahou
spenenou nežnou hysterickou božskou

Možno už nikdy nezveríme zemi
 tajomstvo kráľa čo má uši osla
 tajomstvá lások dobrodružstiev chvení
 a listov ktoré nikto neodoslal

Možno sa do nás prepadne a zmizne
 všetko to kruté krásne čo sa postávalo
 Včera tu blúdil Guillaume Apollinaire
 dnes iba ja a to je málo málo málo

BIELA HORA

Deťom sa prihovára Hlúpy Jano
 jednoduchý a v drahých zámkoch plachý
 Otcovia rodín v starých oknách hrajú
 stále len svoje večné rozjímavé šachy
 Ešte tu počuť rozjarené kroky
 návraty z lások dlhých blúdení
 keď ubytovňa iba ticho stála
 s čakaním našich blízkych vzdialených
 Ešte tu počuť piesne o vtáčatách
 krv ktorých vpije nenásytná zem
 Návraty z búrok sklamaní a pádov
 Vždy ako k matke vraciame sa sem

Ideme domov zbohom veľkomesto
 kde každý z nás bol kolektívne sám

Slovenské mamky pekných synov máte
 A dozrievajú vám

IDEME Z PKO

Pomedzi autá ideme stoja tu ako hroby
 Filozofický pátos je tak trochu moje hobby
 Čo nám chcel vlastne povedať mládenček
s klávesami?

Že svoje sny a názory nosíme v hlave sami
 Je čas tak jemne zo žartu pohýbať sivou kôrou
 Načo sú všetkým smútiacim múdrosti profesorov
 kadidlá cnostných babrákov fatamorgány bláznov?
 Zamknite svoje príbytky strážte si svoje prázdno
 Detičky večne rátajú pochopte snívali by
 On ju má rád je pravdivý nestojí o alibi
 Básnici píšú básničky o facky hrajú kocky
 tvária sa trochu bohémsky a trochu idiotsky
 Kašlem a čo je najhoršie nemám už ani fuka
 aj križovatka bulvárov je roztvorená ruka
 Čo nám chcel vlastne povedať mládenček
s klávesami?

Že svoje sny a názory nosíme v hlave sami
 Kam sme to došli dievčatko že máme strach aj z detí
 Je prívčas mávať vreckovkou schovaj ju vypadne ti
 Sanítka nesie chorému kvŕlivý kúsok noci
 Chodci sú zrazu prešťastní len z toho že sú chodci
 Slečna nám hrdo ukáže najkrajší z pekných zadkov
 no dlaň má pevne zamknutú kabelkou ako kladkou

bojí sa možno kradneme nechce byť znásilnená
 Na tvoje miesto nepríde nijaká iná žena
 Mám vás rád okná nabité do noci ako skoby
 Filozofický pátos je tak trochu moje hobby
 Chodíme často z koncertov myslieť nás ešte baví
 a nie je pre nás hlavný džob ani to že sme zdraví
 Čo nám chcel vlastne povedať mládenček
s klávesami?

Že svoje sny a názory nosíme v hlave sami.

KARLOV MOST

Dedkovia zaspávajú
 hlásateľ číta nočné správy
 svetlá lúč v dlhých cencúľoch
 padajú do Vltavy
 Starý most spí a jeho sochy
 sa samotárov nepýtajú na mená
 Aká si blízka moja malá
 aká si vzdialená...

Niekoľko tu sníva rozprávku
 V nej každý môže budíť svoju lásku
 v nej skvelí blázni vedú zubné kefky
 ako psov na povrázku
 Polnoc už neposiela listy
 polnoc už nekupuje kvety
 Stáročný anjel začal modlitby
 a na plášti mu kvitne popol z cigarety
 Trubadúr s bielou gitarou
 už dopil rum a jeho pieseň drieme
 Kam asi miznú všetky zvláštne duše
 ktoré viac nestretneme

Možno z nich zvýši zopár adries
 možno len meno možno ozvena

Aká si blízka moja malá
 aká si vzdialená...

 MOJA POETICKÁ BILANCIA

Spisujem básne
 inak som celkom normálny
 Aj topánky mám obe rovnaké

Môj štýl je absolútne moderný
 Vo váze nepripúšťa kvety
 len ohňostroje na stopkách

Nenechávam sa bozkaf Múzou
 bolo by škoda papiera
 A pri písaní používam hlavu
 pretože ináč neviem
 čo by som s ňou tak mohol robíť

Spisujem básne
 inak som celkom normálny
 Aj topánky mám obe rovnaké

Eavé

 MOJA ŠTUDIJNÁ BILANCIA

Naučili ma toho veľa
 Teraz už viem o karlovarskej vode
 prečo je taká odporná
 a zdravá
 aj prečo hlavy kráľovien
 skackali do košíkov s pilinami

Vždy som chcel patriť
 k lepším žiakom
 pretože som sa veľmi bál
 že pre mňa nikto ani telefónom
 nehne

Raz budem prebaľovať svoje deti
 a budem dlhé roky
 členom ZRPŠ
 Vezmem im
 jedno zo základných práv
 byť absolútne sprostými
 A budem trvať na znalostiach
 geologických sústav
 a všetkých inkvizičných popolov
 stredoveku

Naučili ma toho veľa
 napríklad prečo hlavy kráľovien
 skackali do košíkov s pilinami

Ale mňa by skôr zaujímalo
 ako tým ženám
 vlastne vtedy bolo

MOJA LÚBOSTNÁ BILANCIA

Do obchodu môžem chodiť sám
 ale na lásku sú zatiaľ stále potrební
 dvaja
 takže z lásky sa netreba vysmievať

Do obchodu musím chodiť sám
 A podobne si vláčim svoje
 dosť málo lichotivé retro
 O svojej vine či nevine sa porozprávame
 v starobinci
 keď už nebudeme zaujímaví
 ani pre listára

Hrabal som sa v milenkách a láskach
 mnohých básnikov
 Poznám ich boky a prsia a nohy
 a spôsoby

Nechcel by som ňa predávať kus po kuse

Nechcem vláčiť po svete svoje retro

Na úplnú ľúbostnú bilanciu si
 príliš moja

MOJA ENERGETICKÁ BILANCIA

Príjem prevyšuje výdaj
Sme vo všeobecnosti obézni
ale ja nie som
lebo sa mi to boja povedať

Moja strava je bohatá na cukry
a na dobre vymyslené
sentencie

Príjem prevyšuje výdaj

Koľko bezvadných básnikov a filozofov
sa snažilo aby aspoň niekto
prišiel k rozumu
a prestal si robiť podkožné zásoby
názorov
ktoré sa spotrebujú
v horších časoch

Akí tučnučki umieryme
A mohli sme sa celý život venovať

futbalu
jazde na kolieskových korčuliach

alebo písaniu básní

Nechcem diétu
z toho nám umrelo
pár zakomplexovaných dievčat
a pár sľubných talentov

Len stále čakám
kedy môj príjem prestane prevyšovať výdaj

HODINA OPÍC

Hodina opíc zlá a zvieracia
 Kus po kuse sa zotínam
 a každý kto sa v hrobe obracia
 obráti sa dnes proti nám

Kyticu krígľov zvieram v náručí
 pre Jesenina

Bacha

pre Goyu

a do dymovej clony zahučím
 posledné zbohom svojmu pokoju

ANTI-DÜRER

Čašník nám nosí silnú kávu
 pomedzi stoličky sa motá
 Vypadnem mlčky bez pozdravu
 z baru tak ako zo života

Hlupákom strkám hlavu do tlám
 aby mi po nej nešliapali
 no aj tak v koši zhorí do tla
 moje blues plné apokalýps

NEESTETICKY SMRKÁM

My ktorí nepekne smrkáme
 rušíme slušných hostí
 aj normálny chod každej spoločnosti

Nás ktorí nepekne smrkáme
 by bolo treba vyčiarknuť
 spomedzi slušných ľudí v zozname
 pravidiel bontónu povýšiť na zákony
 previezť nás niekam na ostrov
 A budeme tam smrkať ako robinsoni

Nám ktorí nepekne smrkáme
 by mali uprieť naše vynálezy
 aj urobené deti
 aj vysadené brezy
 aj koľajnice železničných tratí
 a nechať nás tam na ostrove
 aby sme nesmrkali do debaty
 a neslintali na hostí
 ktorí sa idú vlúdne požrať
 načisto v medziach slušnosti

NAJVIAC NAHÁ BÁSEŇ MÔJHO ŽIVOTA

Bol Štedrý večer
 Lov na mamuty prerušili

Sedela v parku nahá ako katedrála
 Z lona vyťahovala apokalypsy
 Bola to koniec koncov žena a všade
 žiarili stromčeky

Šiel som náhodou okolo
 Nikde neznela hudba a nemrzlo
 Ponúkol som jej svoj zreštaurovaný kožuš starý
 päťdesiat tisíc rokov
 Odmietla
 Necivilizovane zrazila nohy k sebe ako kružidlo
 pohodené na stole v niektorej farebnej jaskyni

Vzal som ju na ruky a niesol ako ochrnutú
 sneh umieral a koledy stekali do kanálov
 Nikde sa neozval výkrik náhodnej úzkosti
 Semeno padalo do bieleho
 Slzy za všetkých ktorí mali chuť narodiť sa

a nesmeli

Vyniesol som svoj náklad po schodoch domov
 Naši mali reči a hanbili sa za taký
 malý oheň
 Otec odložil pazúrik a kyjak a vliezol do kožušín
 Mama veslovala do Švédska za čudným vojacom
 Yossarianom
 čistá a s nálepkou že potajomky nasáva

Nahá neznáma si sadla na posteľ
 Svetlám z ulice preskakovalo z toho že ešte nie je
 všetko

na bojiskách
 Susedia prosili o papier na poslednú vôľu
 možno v mene dávnych predkov

Prezerala si obrazy zvierat na mojich stenách
 Raz z toho bude jaskyňa vo Francúzsku a my
 nebudeme vyzerať až takí primitívni

Potom potichu rozľahla nohy
 kružidlo presne kresliace bludný kruh našej existencie
 Cez okno jaskyne vyhodila poslednú apokalypsu
 Dávno nebola panna mali ju toľkí
 Trochu vzdychala ako keď tečieme do kanálov
 Topila sa
 Otec chrápal a kože v obývačke nemohli volať
 o pomoc

Topila sa
 ako snehuliaci z čias keď ešte zvyklo snežiť
 Topila sa

Ráno som sa neprebudil a v rádiu nehlásili
 že je sedem hodín

MOJA ZDRAVÁ DRZOSŤ

Kráčal som pomaly
 pomaly ako týždeň pred výplatou
 pomedzi detí ktoré iba stáli s nudou
 Myslím že to bol čistý lyrizmus
 čo padal z očí žien a budov
 Ó babky
 zreštaurované bez pátosu
 Ó mrzáci kým neumriem
 môžem byť stále jedným z vás a nepreklínať osud
 V nezaslúžených domoch rodinky
 si pochvaľujú dobrý príjem
 Hirošima a hlavy Mesalín
 to všetko v mene tradície
 Zahnívajúci klasici
 zahnívajúce kvety duše z blata
 Poklona po zem ako raketa
 Najkrajšie veci píšu nemluvňatá

Kráčal som pomaly
 pomaly ako týždeň pred výplatou
 Videl som film od Antonioniho
 Lietadlo s modrým jazykom nikoho nezabije
 Na rohu ulíc láska
 a z frigidity záchvat prudérie

Už toľkí mali radi niečo čisté
 a niekto to rád horúce

A ja váš nepokojný šašo
 si ako cez plot leziem cez srdce
 aby som videl niečo čo tu nie je
 ten štvorrozmerný priestor v ktorom
 neurobiš slučku

nemusíš dávať mat
 nemusíš písať listy na rozlúčku
 Ó rozum
 najväčší omyl

spýtajte sa v Dachau
 Povedz mi prečo umierajú iba tí
 čo nedávajú bacha

Niektó to má rád čisté
 Prišlo mi ľúto unudených detí
 Ó týždeň pred výplatou
 vyhodte z okna kalendár
 nech letí
 Budeme spolu civieť na reklamy
 čulé a pokrútené ako invalidi
 a obzrieme si oči žien a budov

Ja nie som zlý
 len vidím

BLUES PRE SIVÉ OČI

(Opava júl 1981)

OPAVA I (21.00)

Mestečko mám rád tvoje tmavé parky
uličky v ktorých vládne večný tieň
fontány kvety predavačov lósov
chuligánov aj boky žien
pohľady tvojich tajuplných ľudí
aj vášne v spálňach ponorených do tmy
návraty smiech a večné úteky
spotené lásky za živými plotmi
rýchliky s hudbou krásne záдумčivou
žiarovky s tichom bielych gloriol
aj tiene ostré ako hrobky faraónov
obloky lesklé ako staniol

Mestečko mám rád tvoje dievčatá
čo dajú aspoň pohľad nešťastným

Sedí tu so mnou blues pre moje sivé oči
Mestečko povedz mi čo s ním

BOLO TU TAKÉ ZBOHOM [21.30]

A vtedy som chcel definovať nehu
 Nosila vlásky dievčat z prvých stránok
 Teraz tam spí a ja tu chodím
 zatiaľ čo matky defom strážia spánok
 Sedela na posteli s gitarou
 a zo mňa bolo cítiť flám
 Bola to láska pokoja a ticha
 Preto som teraz sám

A vtedy som chcel definovať nehu
 Tisíce mojich krokov vypočula zem
 Ona len stále hrala na gitare
 a o čom to sa nedozviem
 Bolo tu blues pre moje sivé oči
 poháňalo ma ďalej neviem kam
 Bolo tu zbohom aké dávame
 gitarám básňam tichým milenkám

A vtedy som chcel definovať nehu

HODINA NOČNÉHO POKOJA (22.00)

Zhasnite svetlá vchádza poézia
 Je prebodnutá neónovou dýkou
 je plná veží slepých katov
 a nekonečných vlakov obrubníkov
 Zhasnite svetlá vchádza nahá
 a nedá sa vám pomilovať blúdiaci
 pod otrepanou klenbou noci
 pri otrepanom mesiaci
 Zhasnite svetlá vchádza pravdivá
 Drevené nohy odložte si niekam
 a vyznajte jej lásku
 vyznajte lásku tráve mestu riekam
 Zhasnite svetlá vchádza príťažlivá
 Milujte svojich mužov svoje ženy
 vnímajte dlho do noci
 a potom píšete básne krehkí očarení
 Zhasnite svetlá vchádza poézia
 Nepoznám Ťa a predsa som Ťa plný
 fahavé blues pre moje sivé oči

Kde skrývaš svoje slová svoje struny?

CESTY ZABUDNUTÝCH ADRIES (22.30)

Ja sedím tu a kde si ty kde svitáš
 Taxíky idú z cudzích svadiieb
 Pri nohách továrenských komínov
 mestečko ako mača pradie
 O chvíľu pôjde spať
 no ešte skôr sa pozrie do vreciek
 posledných chlapcov na lavičkách
 a ukáže im cestu v adresách

Papierik z nedávneho zoznámenia
 kľúč od dvojitej samoty

Kde svitá blues pre moje sivé oči?
 Si to ty?

PAVLÍNKE (23.00)

Poviem ti niečo pekné Pavlínka
 rozprávku o tom prečo kráčame
 a o tom ako úžasne ma fahá
 všetko čo je mi skryté neznáme
 Túlavým psom sa otvárajú rany
 a miznú kdesi v tmách
 Poviem ti niečo pekné Pavlínka
 napríklad aký čistý býva strach
 strach z toho že sa umlčíme
 a budeme sa míňať ako kométy
 Vieš vtedy som chcel definovať nehu
 Možno si neha práve ty
 Poviem ti niečo pekné Pavlínka
 o lampe ktorá svieti dlho do noci
 a kvôli stisku ruky za pár básní
 sa pod ňou ľudia moria ako otroci
 Je so mnou blues pre moje sivé oči
 prihovára sa všetkým túlavým
 Povedz mi niečo pekné Pavlínka
 Povedz mi povedz mi čo s ním

DEJINY JEDNEJ POSTELE (00.30)

Sedeli tu a pili víno
 chrúmali tyčinky a keksy
 a dívali sa z okna
 a ona bola naňho príliš sexy
 Sedeli tu a ľutovali matku
 čo denne chodí na hrob svojho syna
 vyžívali sa vo večnosti
 a v ďalších takých volovinách
 Rozprával jej o narkomanoch
 o purpurových krajinách ich spánku
 Sedeli tu a počúvali džez
 plačlivú uspávanku
 A prišiel na nich smútok z detí
 keď tiene domov kvitli ako mašle
 mašličky detí celkom nevinných
 na ktoré niekto kašle
 Sedeli tu a filozofovali
 priniesli spisy klasikov a nechali ich tak
 Pod oknom zneli chóry ožranov
 a súhvezdia sa vrhali do predvčerajších mlák
 Sedeli tu a dostali strach o svet
 a on ju začal rozopínať
 Diskutovali o kvapke
 poslednej kvapke posledného vína

Sedeli tu a svetlo mali zhasnuté
 a prišla na nich radosť že sú spolu
 Vykašľali sa na básne
 a blížili sa každý k svojmu neznámemu pólu
 Sedeli tu a už tu nesesedeli
 Nikto z nich nikdy nebol pri vrásnení
 a predsa o ňom rozprávali noci
 a keď to prišlo boli očarení

Ležali tu a boli dejinami
 Zafajčili si jedli keksy
 Nepili
 víno prefilozofovali
 a ona bola na lásku až príliš sexy

RANY TÚLAVÝCH PSOV (4.30)

Prichádza na mňa smútok že už nemám radosť
 ty spíš a nevieš o ničom
 Zas je tu blues pre moje sivé oči
 Vyspala si sa s tichým buričom
 Túlavým psom sa otvárajú rany
 Zhasnite svetlá škoda prúdu
 Bolí to iba rozprávky
 a vždy aj budú

Tak miliónkrát vďaka Pavlínka
 tvoj chlapec mizne ale nevie kam
 Tak miliónkrát odpusť Pavlínka
 Ani sám neviem prečo utekám

S MELANCHÓLIU KOŇA (6.00)

Len smútok z kaluží mi sadá do topánok
 a lampy krdle žltých labutí
 rátajú naše nevyspaté hlavy
 a kroky našich starnutí
 Blúdím tu medzi debničkami mlieka
 Keď krása nechápe tak úžasne to vonia
 Dívam sa za ňou ako Ahasver
 s melanchóliou koňa

Čo tvoje oči asi plačú
 tak ako magnetofón s hlasmi mŕtvych duší
 obloky ktoré oslepil náš dych
 či disky áut keď zahrní a prší
 Zostalo blues pre moje sivé oči
 Čí vlastne som a či je Ona
 Túlam sa mestom ako Ahasver
 s melanchóliou koňa

I.

Tak strašne nerád ráno vstávam
zo zabúdacej postele

Ráno je múdre

preto bije

preto je zlé a umelé

Surrealisti zametajú

klasicky nudné chodníky

Kam sa len pozrieš

všade útek

k nikomu

nikam

pred nikým

Podám si ruku s vlastnou básňou

Teší ma slečna

verte mi

Musím vás ale trochu šetriť

pre konvencie

pre schémy

Mám tendenciu občas myslieť

rozprávam šálke od mlieka

Narodil som sa na dvoch miestach

sám k sebe idem

zďaleka

Veď je to horšie ako cesta
v hromadnej mestskej doprave
Som decko rečí
 decko smogu

zarastené
 a sopľavé
pózujúce a obyčajné
a našťastie aj trpiace

Kto ste vy čo sa každé ráno
dobohujete do práce?

Mení sa hudba môjho detstva
keď z mercedesu zakýva
krehučká láska z prvých básní
váhajúca

 a hanblivá
Tak jeden chlapec zmeškal návrat
do džungle

 medzi gorily
K pomníčkom bláznov kladiem sviečky
na dôkaz že sme

 tvorili
na dôkaz že sme mali slová
s rezonanciou veľkých gest
na dôkaz že sme milovali

a mali mlieko
 chlieb
 a česť

Tak strašne nerád ráno vstávam
a predieram sa do školy

Mení sa hudba môjho detstva
Bolí to bolí
Prebolí

II.

Závidieť mŕtvym

to nie je môj štýl

Je predsa toľko skvelých ženských sprayov
hokeja básní neporiadku

a mesiášov v erbe s beznádejou

Dobitý Nezval nesie svoje flámy
na čele

ako doživotný kríž

Berúc sa trasie pod paľbou
ty podo mnou
A robíš sa že spíš

Možno raz budem chápať viac
no zatiaľ iba poľahujem z marsky
bijú ma vlastné city
a pre filmy sa učím

po maďarsky

postávam chrbtom k hodinám
vítam sa v novinách

a v knedliach

z nedávnych dávnych lások
a z televíznych správ som

vedľa

Pod krupobitím luxov na ihriskách
závidím hráčom prémie
a pri pohľade na skrížené tiene
nechápem hĺbku

schizofrénie

ktorá nás chytá meter od výfahu
na druhom svete

za dverami domu

Máš prebytočný bozk

a dáš ho soche

lebo z tých živých

nieto komu

Anjeli strážni sa už nenosia
Tak ako korzet

vyšli z módy

Mám radšej zvuky fonoték
než tackanie sa od plameňa

po dym

a v žalúdku mám polobohov
panákov v dobrej forme

Kedysi dávno horel Vietnam
 To som mal sviečku pod nosom
a hrče

Stále viac máme plameňov
 Žijeme vyššie divšie prudšie
 Vo vlastnej špine hľadám korene
 Nad vlastnou špinou premýšľam
 Ó moja nebotyčná sprostosť
 Kto to vie kam si
odišla?

V.

V rátaní vrabcov robím pokroky
 Kalendár mením

na strakaté blues

Ktorá z máp pozná naše ostrovy
 schované v tieni

maskovacích blúz?

Pozývam k sebe profesorov s vášňou
 pre motýle

a premýšľanie

Už celé mesto flegmaticky zhaslo
 a každý chrápe

iba ja nie

Mŕtvi

sú živí bez práva mať hlas
 Sarkasticky si klopujú na čelo
 Tisíckrát sme sa snažili

byť pánmi

a miliónkrát nás to

bolelo

Blues pre môj ostrov kope do verklíkov
 kde stáda slepcov melú

naše hlasy

VI.

Rad pred Čedokom

to je harfa

Kľukatá

fažká

napätá

Do plaviek vhupnú pivné bábovky

Páni ich pôjdu škvariť do sveta

Rad a sneh

Biela záplata

na dierach v našom svedomí

rozstrapkaná a neporiadna

Rad

Otázniky

Sme to my?

O kúsok ďalej mäsiar seká mäso

Aj ľudí seká

Známí

Neznámí

Je ako stará prostitútka z Viedne

Privyrába si

stehnami

Nepadne ani slovo o satire

Pri stole sa vždy končí revolta

Mäsiar sa smeje

A ja akoby som

na obed žuval jeho

renaulta

O kúsok ďalej amorálny amor

Puberta

bozk

a kino za pár korún

kým pobúrení klasici

sa poddávajú morálnemu moru

pri ktorom černie jazyk

od hromženia

že to a to a hlavne mládež hnije

v poryvoch sexu

elektrickej hudby

a záchodovej poézie

Objavovanie Amerík

Kolumbom do rúk vajcia

namätko

A predsa človek nerád nechá lístok

Odpusťte že som

utiekol

Raz bude slávny návrat z ostrova
 s básničkou o tom že je všetko inak
 Raz bude slávny návrat z ostrova
 Posledný návrat strateného syna

VII.

Boli sme dosiaľ hrozne krátko mŕtvi
 Láskavo odlož slzičky

a dopíš

Mení sa hudba tohto sveta
 kde vonkoncom nič nepochopíš

Prišiel čas požírania malých
 čas ostrovčekov v našom Atlantiku
 keď človek musí do stád idiotov
 zabodnúť mozog

najostrejšiu dýku

Blues pre môj ostrov kope do verčlíkov
 za všetkých ktorí nedomilovali

Nebudem nikdy veľký
 len zúrivý

a malý

Otváraš sa

a s tebou svet

dvojtvárný džin pre radosť Aladina

Bejrút sa trasie pod paľbou

Ty podo mnou

no dávno už si iná

Nešúcham lampu nech z nej nevyletí
 žuvačka kokakola lístok
 prejavy samozvaných Nerónov
 a samozvaných Kristov
 nejaké ďalšie bomby

ďalšie úplatky
 roštenky ako z papagájov
 tupé básne

Roztvor sa sezam

veď mám právo zízaf
 Vyčistím vlastnú špinu
 Zhasnem

Dobrá noc ostrov

začíname myslieť
 Dobrá noc stromy
 slová

prílivy
 Roztvor sa sezam veď mám právo zízaf
 malý
 a zúrivy

OBŠAH

5	VŠETKO JE INAK
7	Ráno poskladaných slnečníkov
9	Košice
10	Prvý vážny záchvat sentimentality
11	Váhanie
12	Kosenie
14	Balada o odstavajúcich ušiach
15	Škriatkovia
16	Búranie
17	Na klzisku
18	Guľka
19	Na Dušičky I
20	Na Dušičky II
21	Smutný koniec priateľovho švagra
22	Predstavte si
24	Nabudúce
25	Schizofrenické blues
26	Pláž pri jazere
28	Všetko je inak
29	MOJA ZDRAVÁ DRZOSŤ
31	U Flekú
32	Václavské námestie
33	Rubín I

34	Ruhín II
36	Dlabačov
37	Malá Strana
39	Staré Mesto
41	Biela hora
42	Ideme z PKO
44	Karlov most
46	Moja poetická bilancia
47	Moja študijná bilancia
49	Moja ľúbostná bilancia
50	Moja energetická bilancia
52	Hodina opíc
53	Anti-Dürer
54	Neesteticky smrkám
55	Najviac nahá báseň môjho života
58	Moja zdravá drzosť

61 BLUES PRE SIVÉ OČI

63	Opava I
64	Bolo tu také zbohom
65	Hodina nočného pokoja
66	Cesty zabudnutých adries
67	Pavlinka
68	Dejiny jednej postele
70	Rany túlavých psov
71	S melanchóliou koňa
72	Opava II

73 MALÝ ZÚRIVÝ ROBINSON